

Blestemul dacilor p[este aurul ascuns] muntii Sibiului

Doua comune sibiene si doua dealuri cu nume asemanatoare - Varful Zidul si La zid. Pe culmi, doua cetati de piatra construite ca puncte strategice, de aparare. Sub ziduri, tuneluri necunoscute despre care se crede ca duc la comoara regelui Decebal, ascunsa in urma cu doua milenii in adancul pamantului. La Orlat si Sibiel, legendele au capatat viata si nu putini au fost cei care, vrajiti de ele, au incercat sa descopere aurul dacic sub piatra. In timp, vechile cetati au fost aproape daramate de cautatorii de comori si doar batranii isi mai amintesc despre drumurile ascunse prin padure. Nu mai cuteaza sa urce sa sape, dar povestesc ca ruinati au fost toti cei care au incercat sa intre sub ziduri. Am urcat si noi dealurile "blestemate", in cautarea legendei.

Tunelul prin deal

In Sibiel toata lumea stie despre cetatea de pe Varful Zidul, asezata pe unul dintre cele mai inalte dealuri din imprejurimi. "Exista drumuri marcate si din Fantanele, de 4-5 ore prin padure, dar se povesteste ca poti ajunge sus si prin tunelul care porneste de la baza dealului, din Sibiel", povesteste Elisabeta Nistor, proprietara a unei pensiuni agroturistice. Femeia organizeaza excursii la cetatea Sibiel pentru oaspetii sai si le povesteste despre legenda comorii dacice. "Cum urci de pe drum, in partea stanga a dealului este o intrare cu trepte, gura tunelului. Acum e astupata dar comunica odata cu pivnita de sus. Inauntrul dealului zace aurul lui Decebal", ne spune nea' Mitica un localnic din Fantanele. "Urcam si noi cand eram mici si intram in peatera pana cand ni se stingea lumanarea", povesteste Maria Pop (foto) din Sibiel.

Cetatea din Sibiel se gaseste la SV de sat, pe Varful Zidului si dateaza de la inceputul secolului al XIV-lea.

La Cetatea Scurta

Potrivit datelor istorice, pe varful La Zid, langa raul Cernavoda, se afla o cetate de piatra prinsa cu mortar, construita, dupa materialul ceramic descoperit, pe la 1300, fiind identificata cu cetatea regala de granita Salgo (in traducere, Stralucitoarea), amintita documentar intr-un act de la 1322. Mitul aurului din deal a starnit febra cautatorilor de comori, ducand la sfredelirea vechiului edificiu. Prin anii 1860, o societate pe actiuni din Sebes-Alba a inceput cercetarea sistematica a ruinelor cetatii din Orlat, iar spre sfarsitul secolului al XIX-lea, un preot romano-catolic Alexandru Gregorevici, in doi ani de cautari zadarnice, a reusit sa-si prapadeasca intreaga avere, dupa cum arata istoricul Ioan Parean, in cartea sa, Legendele Orlatului.

Singurul loc din apropiere in care arheologii au descoperit urme preistorice si romane este cetatea de pamant - Cetatea Scurta, situata la sud-vest de Orlat.

Casele dacilor

Nu mai sunt multi batrani care sa povesteasca despre timpurile vechi. Majoritatea orlatenilor sunt "venetici", oameni din afara comunei, care nu stiu despre legenda aurului din deal sau tineri care nu mai cred in istorisirii de demult. "Aici au fost casele lui Decebal si Traian. Au avut pivnite. Le-am vazut chiar eu, cand mergeam cu caii pe acolo. Se spune ca ingropasera aurul in pamant", marturiseste Mihail Righeru, in varsta de 78 de ani. Batranul isi aminteste si de anii primului razboi mondial, in care, pe cumilie dealului La Zid si in strafundurile pamantului, orlatenii isi gasisera loc de adapost. "Fugisera toti in padure si coborau doar pentru a mai lua cate un animal. S-au dat lupte grele pe dealul asta. In cinstea celor cazuti, acolo s-a construit o troita", declara barbatul.

Mihail Righeru locuieste in apropierea varfului La Zid, dar nu a mai urcat demult. Copiii de prin imprejurimi ii povestesc uneori cu entuziasm despre pesterile pe care le-au descoperit sus.

In orice legenda exista cate un sambure de adevar, iar imaginatia oamenilor este deseori incitata de fapte reale. Existenta sau fabulatie, comoara lui Decebal e in siguranta astazi, caci, in afara turistilor, putini margineni mai cred in povesti cu aur stravechi.

Legenda dezertorului

"Povestea comorii a inceput odata cu gasirea in arhivele regale din Targu Mures a unei vechi scrisori care i-a apartinut unui soldat dezertor si a fost scrisa de catre acesta la doar cateva ceasuri inainte de a fi executat la inchisoarea din oras. Acest soldat, fugit din armata imparatului, a fost tocmit taietor de lemne pentru un boier din partea locului si a gasit, umbland prin padure, urmele unui stravechi zid de piatra si intrarea intr-o pivnita. Mergand prin tunel a descoperit o prima camera patrata, strajuita de doi ogari de argint, o a doua camera pe a carei podea zaceau oseminte omenesti. A treia sala era plina de aur. Il vazuu pe Decebal pe tron, cu o corana pe cap, iar in jurul lui, la o masa, stateau ostenii si familia lui, facuti din aur. In mijlocul mesei era un diamant stralucitor ce lumina fetele si intreaga camera. Dezertorul isi umplu buzunarele cu aur si fugi. La iesire a zidit gura tunelului cu pietre" - Ioan Parean, "Legendele Orlatului"

Dealul blestemat

Mesterul Vasile traieste de o viata in Orlat. "In copilarie ne povesteau batranii ca dealul e blestemat de daci, ca sa ne sperie. Urcam cateodata acolo si vedeam foc pe cetate si ni se parea ca auzeam pas de defilare. Fugeam imediat inapoi", isi aminteste, amuzat, Vasile. Tot pornind de la batrani, circula o poveste prin Orlat cum ca o femeie a urcat intr-o seara cu boii pe cetate. "Era singura, barbatul fiindu-i padurar. La miezul noptii s-a intalnit acolo cu un popa, care a intrebat-o daca nu ii e cumva frica de blestemul dealului. Ea a spus ca nu, si si-a facut o cruce. Preotul a disparut", spune mesterul.

"La inceput, descoperirea comorilor din Troia, Micene si Creta nu a facut decat sa stimuleze si sa justifice actiunea cautatorilor de comori de pretutindeni. Legenda comorilor dacice a fost culeasa pentru prima data de Aurel Decei, de la un informator din Sibiel. Existau versiuni asemanatoare acesteia si in sate precum Orlat, Talmacel sau Boita. In timp, coexistenta personajelor supranaturale cu cele istorice si cadrul geografic localizabil au creat o lume fantastica, in care cu greu mai poti distinge urmele veridicului" - arheolog Petre Muntean Besliu